

ved. Det kan ikke nytte at sige, at Folk jo kunne vænne sig til at spise eller købe Kager paa et tidligere Tidspunkt af Dagen, det er noget, Folk selv ville bestemme efter deres egen Lyst, naar de ville spise Kager, og ikke noget, vi her i Fredericiagade kunne bestemme. Nu virke vi her i stort Omfang for, at alt, hvad der hedder Alkohol, Snaps og Drikkevarer, er Djævelens Gerninger, det er af det onde, det maa man ikke faa som Stimulans. Saa er der dem, der sige, at søde Sager, Kager, ogsaa kunne være ganske behageligt. Men det maa man heller ikke faa, undtagen naar de nydes og købes paa de dertil af os i Fredericiagade fastsatte Tidspunkter, og hvis Folk ikke ville det, skulle de ikke have Kager, og Kagebagerne og Konditorerne kunne lukke deres Butikker og gaa fallit. Man kan ikke henviser Folk til, enten det er Mænd eller Kvinder, at sætte sig hen i et Konditori og spise Kager der. De maa have Lov til at tage dem med hjem og gøre en hyggelig Aften for sig selv, deres Børn og Tyende.

Lad os anvende et nærliggende Eksempel. Jeg ser til min Beklagelse, at den højtærede Justitsminister ikke er til Stede, ellers vilde han kunne attestere, at jeg har haft ham i Lære i den Retning. Jeg har lært den Mand, at en Rigsdagsmand har den Pligt, naar han gaar fra Aftenmøde, aldrig at gaa hjem til Kone og Børn uden at have en Pakke Kager med. Jeg finder det moralsk og forsvarligt, og hverken min Kone eller mine Børn have beklaget sig derved. Justitsministeren har fulgt Eksemplet, og ogsaa han befinder sig vel derved. Ville de nu vænne mig af med dette, forbyde mig, der bor ved Siden af en Konditor, at købe Kager og tage dem med op i Huset, og forlange, at jeg skal sidde og spise Kagerne hos Konditoren, hvis jeg har Lyst til at spise en Kage, naar jeg kommer fra dette elskværdige Samlingssted lidt sent om Aftenen, hvad der somme Tider kan hælde, saa finder jeg, det er umoralsk overfor mig og næringsfjendtligt overfor Konditoren, som har saa mange Kager og gerne vil sælge nogle af dem.

Jeg vil ikke udtale mig med fuld Bestemthed, jeg ser ikke klart i dette Spørgsmaal, hvor Konditorernes og Kagebagerens Interesser ligge, før denne Sag er bleven drøftet mellem Konditorerne, Kagebagerne og mig. Jeg skulde være tilbøjelig til at se saadan paa det, at de, som have taget en Bonus ind, nemlig de, som have

Konditorborgerskab, og som nu have faaet Lov at sælge Kager, naar de ville, nødigt skulle have Straf, og det faa de ved dette Lovforslag. Naar vi ændre ved det, vi lavede i Fjor, som viste sig at være uretfærdigt, kan det vist ogsaa føre til, at en Mængde Konditorer aldeles ikke kunne eksistere i deres Næring. Thi det er ikke nok, at de kunne sælge ved deres Disk eller ved deres Borde. Der er i København Konditorer i Snesevis, som have Halvdelen og nogle to Trediedele af deres Produktion til Salg ud af Huset, og største Delen deraf sælges efter Fyraften, og netop ofte til Ægtemændene — deriblandt Justitsministeren og mig, som ikke undlade nogen Aften, naar vi komme hjem, at have lidt godt med hjem til Kone og Børn. Altsaa, der er dog for en Klasse Medborgere opnaaet et Gode, og det er for dem, der ere saa lykkelige at have Konditorborgerskab. Jeg vil forbeholde mig Lov til at tænke over Sagen og imidlertid forbeholde mig min Stilling. Jeg skulde næsten synes, at det i Øjeblikket vilde være bedst, at vi ikke faa flere Love om Lukning enten Kl. 8 eller 9 om Aftenen, og at de næringsdrivende, som have Kagebagerborgerskab, skyndte sig med at gaa op og faa deres Borgerskab ombyttet med Konditorborgerskab, saa at de blev frie Borgere i Byen igen. Det synes jeg, der er noget, der taler for, og kunde jeg hjælpe dem dertil, skulde det være mig en større Glæde end at skuffe de Konditorers Forventninger, der have vundet deres Sag ved Højesteret, saa at de atter komme ind under hemmende Baand.

Jeg ser med Mistillid paa disse Forhold. Hvis vi kunde hjælpe Medhjælperne, en stor Skare mandligt og kvindeligt Tyende, til en Fyraften, siger jeg ikke noget til det; det kunde have sin Interesse. Men det Spørgsmaal ligger slet ikke for, erklærer Indenrigsministeren. De have det samme Arbejde; men vi forhindre bare Konditorerne i at drage den Nytte af deres Borgerskab, de kunne have, og i at tjene, hvad de kunne, til deres Families Underhold. Og det er Bestræbelser, jeg finder mindre moralske, end jeg fordrer for at være glad derved. At sammenligne Bagerne med Konditorerne lader sig ikke gøre. Bagerne have Salg tidligt om Morgen til Familier ud af Huset, og de have selv ønsket at faa lukket om Aftenen Kl. 8, thi efter den Tid sælge de ingenting. Bagerne have jo Lov til, om de ville, at holde aabent Hus og servere Kager, men det gøre de ikke, og de sælge